

Geografia polsko-niemiecka

Zdobywanie wiedzy i umiejętności
Integracja grupy
Kształcenie międzykulturowe
Poznanie się

20 min. - 1 godz.

8 - 20

Interaktywne poznawanie Polski i Niemiec z wykorzystaniem narzędzia edukacyjnego „MapoGra”.

Przygotowanie

- [Polsko-niemiecka MapoGra](#)
- białe i niebieskie karty moderacyjne
- taśma malarska
- flamastry
- sznurki o długości 2–3 metrów
- lista krajów związkowych i województw
- nieduże pudełko oraz tabliczki do gry (w zestawie MapoGry)
- małe karteczki jako losy z zadaniami/pytaniami na różne tematy (na każdym losie znajduje się jeden temat i przypisane do niego pytania/ zadania) oraz przygotowana lista ze wszystkimi pytaniami i rozwiązaniami dla osoby prowadzącej.
- ew. kartki moderacyjne z nazwami geograficznymi.

Sposób przeprowadzenia

Przy pomocy MapoGry omawiane są podobieństwa i różnice struktur geograficzno-politycznych Polski i Niemiec oraz aspekty łączące oba kraje. Poszczególne tematy i przypisane do nich pytania/zadania można dowolnie wybierać i łączyć, a także uzupełniać w zależności od zainteresowań osób uczestniczących lub tematu wymiany.

1. Osoby uczestniczące stają w kręgu dookoła MapoGry. Przygotowane przez osobę prowadzącą karteczki do losowania ułożone są w pudełku tekstem do dołu.
2. Jedna z osób losuje karteczkę z pytaniem/ zadaniem i odczytuje je na głos. Następnie grupa opracowuje je zgodnie z poleceniem.

Materiał

[Lista województw i krajów związkowych](#)

Słowa kluczowe

Integracja grupy

Edukacja międzykulturowa

Poznanie się

Krajoznawstwo

Cele

Zdobywanie wiedzy i umiejętności

Integracja grupy

Kształcenie międzykulturowe

Poznanie się

Ustawienia

Wiek: 10 - 99

8 - 20

20 min. - 1 godz.

- Grupa naradza się i podaje w miarę możliwości wspólną odpowiedź.
- Grupa może użyć MapoGry jako pomocy technicznej.

3. Po wyczerpaniu tematu następną z osób uczestniczących wyciąga kolejną karteczkę itd.

TEMATY

1. Powierzchnia Polski i Niemiec

Który z krajów jest większy pod względem powierzchni: Polska czy Niemcy? Jak duża jest różnica procentowa (są tej samej wielkości, jeden kraj jest o 15 procent większy, o 30 procent większy, dwa razy większy itd.)?

Rozwiązanie:

Powierzchnia Niemiec wynosi 357 386 km², a Polski 312 679 km². Niemcy są o około 15 procent większe od Polski.

2. Liczba i wielkość krajów związkowych i województw

Ile jest województw, a ile krajów związkowych? Które województwo i który land są najmniejsze/największe (oprócz miast na prawach kraju związkowego)? Oszacujcie, ile razy najmniejsze województwo zmieści się w największym lub najmniejszy land w największym.

Rozwiązanie:

Istnieje zarówno 16 województw, jak i krajów związkowych. W Niemczech najmniejszym landem jest (po wyłączeniu miast na prawach krajów związkowych) Saara (2 571 km²), natomiast największym Bawaria (70 542 km²). Saara mieści się około 27 razy w Bawarii. W Polsce największym województwem jest Mazowieckie (35 558 km²), a najmniejszym Opolskie (9 412 km²). Województwo mazowieckie jest prawie cztery razy większe od opolskiego.

3. Porównanie powierzchni landów i województw

Jakie landy i województwa są podobnej wielkości pod względem powierzchni?

- Jedna z osób uczestniczących zostaje poproszona o ustawienie się na dowolnym województwie/kraju związkowym na MapoGrze i wskazanie kraju związkowego/województwa, które jej zdaniem jest podobnej wielkości. Prosi drugą osobę o ustawienie się na tym polu. Pozostałe osoby przez chwilę porównują obie powierzchnie. Następnie para opuszcza mapę, a kolejna dwójka przedstawia swoje propozycje według powyższego schematu.

Moja grupa

Grupy się znają

Potrzebne materiały

Z przygotowaniem

Kontakt fizyczny

Znajomość języka obcego

Ruch

- Można zachęcić osoby uczestniczące do wymawiania nazw województw i landów w ich oryginalnym brzmieniu i w tłumaczeniu.
- W przypadku grupy jednonarodowej osoba prowadząca może wspierać osoby uczestniczące językowo. Jeśli grupa jest dwunarodowa, osoby uczestniczące mogą wzajemnie sobie pomagać.
- Rozszerzenie: jako uzupełnienie można zapytać o inne podobieństwa pomiędzy województwami a krajami związkowymi, np. o województwa i landy leżące na wybrzeżu / w których znajdują się duże jeziora / przez które przepływają duże rzeki / w których są góry / w których znajdują się duże miasta.

Rozwiązania:

Patrz: lista województw i landów związkowych w załączniku.

4. Stolice województw i landów

Jak nazywają się stolice województw i krajów związkowych?

- Wszystkie osoby uczestniczące ustawiają się na województwie lub kraju związkowym, którego nazwę stolicy znają. Po kolei podają nazwy stolic i przyporządkowują do nich odpowiednie tabliczki do gry (patrz: zestaw MapoGry). Następnie ustalają nazwy stolic, na których nikt nie stoi. Grupa pomaga sobie nawzajem.
- Należy zwrócić uwagę osobom uczestniczącym na specyfikę woj. kujawsko-pomorskiego i woj. lubuskiego, które mają po dwie stolice.

5. Pasma górskie/góry i zbiorniki wodne

Jakie pasma górskie/góry i zbiorniki wodne (morza, jeziora, rzeki) znajdują się w Polsce i Niemczech?

- Osoby uczestniczące mają 10 minut na zwiualizowanie na MapoGrze wszystkich pasm górskich/gór i zbiorników wodnych, które znają: góry – przy pomocy białych kart moderacyjnych, morza i jeziora – przy pomocy niebieskich, a (jeszcze niezaznaczone) rzeki – przy pomocy sznurka. Na kartach moderacyjnych należy wpisać odpowiednie nazwy geograficzne (w miarę możliwości w obu językach); rzeki zostają opisane za pomocą taśmy malarskiej. Osoby uczestniczące mogą też wspomnieć o własnych regionach.
- Podczas rundy podsumowującej osoba prowadząca podaje nazwy pozostałych pasm górskich/gór i zbiorników wodnych, które zanotowała sobie wcześniej na kartach moderacyjnych

lub które uwzględniono na MapoGrze. Pyta osoby uczestniczące, która z nich je zna, gdzie się znajdują (karty z nazwami można umieścić w odpowiednich miejscach) i co je charakteryzuje.

Przykłady:

Pasma górskie/góry: Tatry Wysokie – Rysy (najwyższa góra w Polsce), Karkonosze – Śnieżka (najwyższa góra w Sudetach), Alpy – Zugspitze (najwyższa góra w Niemczech), Szwarzwald – Feldberg (najwyższa góra niemieckich gór średnich), Góry Harz – Brocken (najwyższa góra północnych Niemiec).

Rzeki: Wisła (najdłuższa rzeka w Polsce), Nysa Łużycka i Odra (rzeki graniczne pomiędzy Polską a Niemcami), Warta, Ren (najdłuższa rzeka w Niemczech), Dunaj (najdłuższa rzeka przepływająca przez Niemcy), Łaba.

Jeziora: Śniardwy (największe jezioro w Polsce), Hańcza (najgłębsze jezioro w Polsce), Jezioro Bodeńskie (największe i najgłębsze jezioro w Niemczech), Müritz (największe jezioro Niemiec w całości położone w granicach państwa).

Morza: Morze Bałtyckie, Morze Północne.

6. Kraje sąsiadujące

Jakie kraje sąsiadują z Polską i Niemcami?

- Osoby uczestniczące zostają poproszone o zastanowienie się, jakie znają kraje sąsiadujące z Polską i Niemcami i gdzie one leżą (przed przeczytaniem zadania lub przed początkiem gry osoba prowadząca powinna zakryć na MapoGrze skróty krajów sąsiadujących, np. przy pomocy kartek). Pierwsza osoba z grupy staje na wybranym kraju i podaje jego nazwę. Pozostaje w tym miejscu, a następna kontynuuje.
- W grupie dwunarodowej warto podawać nazwy krajów w obu językach. Osoby uczestniczące mogą się wzajemnie wspierać językowo.

7. Miasta i aglomeracje miejskie

Jakie znacie polskie i niemieckie miasta i aglomeracje miejskie? Możliwe odpowiedzi: Warszawa, Gdańsk/Trójmiasto, aglomeracja górnośląska, Poznań, Wrocław oraz Berlin, Monachium, Hamburg, Zagłębie Ruhry, Kolonia.

8. Partnerstwa

Jakie znacie polsko-niemieckie partnerstwa miast?

Możliwe odpowiedzi:

Warszawa – Berlin, Warszawa – Düsseldorf, Kraków – Frankfurt nad Menem, Kraków – Lipsk, Kraków – Norymberga, Poznań – Hanower, Wrocław – Drezno, Wrocław – Wiesbaden, Łódź – Stuttgart, Łódź – Chemnitz, Gdańsk – Brema.

9. Regiony

Które regiony geograficzne w Polsce i Niemczech są podobne?

Możliwe odpowiedzi:

Mazury i Pojezierze Meklemburskie, Tatry i Alpy, Górnośląski Okręg Przemysłowy i Zagłębie Ruhry.

10. Zabytki i ciekawe miejsca

Z jakich zabytków i innych ciekawych miejsc słyną Polska i Niemcy?

Możliwe odpowiedzi: Warszawski Pałac Kultury i Nauki, krakowskie Sukiennice, zamek w Malborku, Stocznia Gdańska, Puszcza Białowieska, Brama Brandenburska w Berlinie, zamek Neuschwanstein, Kościół Marii Panny w Dreźnie, wyspa Mainau na Jeziorze Bodeńskim, Park Narodowy Morza Wattowego.

11. Kluby piłkarskie

Jakie kluby piłkarskie grają w niemieckiej Bundeslidze, a jakie w polskiej Ekstraklasie?

Możliwe odpowiedzi:

Legia Warszawa, Lech Poznań, Piast Gliwice, Lechia Gdańsk, FC Bayern Monachium, Borussia Dortmund, RB Lipsk, Borussia Mönchengladbach.

12. Specjalności kulinarne

Które regiony/miejscowości znane są z jakichś specjałów kulinarnych?

Możliwe odpowiedzi:

Oscypek, rogal świętomarciński, obwarzanek krakowski, kluski śląskie, Dresdner Weihnachtsstollen (drezdeńska strucla bożonarodzeniowa z marcepanem), Thüringer Klöße (knedle ziemniaczane z Turyngii), Schwarzwälder Kirschtorte (szwarzwaldzki tort z wiśniami), Lübecker Marzipan (marcepan z Lubeki), Maultaschen (pierzochki szwabskie z mięsem i szpinakiem).

Warianty

Istnieją rozmaite możliwości pogłębienia wybranych tematów lub wprowadzenia do bardziej złożonych zagadnień:

1. Położenie geograficzne obu krajów (wspólne rzeki graniczne Odra i Nysa Łużycka, Zalew Szczeciński, Wyspa Uznam, Bałtyk, a także transgraniczne drogi, linie kolejowe, euroregiony) to dobry punkt wyjścia do tematu współpracy politycznej i gospodarczej, ale też współpracy między ludźmi.
2. Dzisiejszy przebieg granic obu krajów może posłużyć jako wprowadzenie do tematów historycznych i społecznych (Zakon krzyżacki, rozbiory Polski, przesunięcie granic państwowych po II wojnie światowej, zimna wojna, rok 1989, zjednoczenie Europy itd.).
3. Ren i Wisłę oraz związane z nimi legendy (o Loreley i o Syrence) można wykorzystać jako wstęp do tematu mitów narodowych i tożsamości kulturowej.

Uwagi

- Przy wyborze osobliwości geograficznych i zagadnień należy kierować się stanem wiedzy i pochodzeniem regionalnym osób uczestniczących.
- Ew. można zakryć skróty państw sąsiednich na MapoGrze.
- Grupy jednonarodowe mają często niedużą wiedzę o drugim kraju. Warto więc, aby osoby uczestniczące miały możliwość poszukania informacji (np. przy pomocy smartfonu).
- Osoba prowadząca powinna zwrócić grupie uwagę na cechy wspólne (np. strukturę geograficzną, morza na północy i góry na południu) i różnice (np. struktura polityczna) między oboma krajami.

Źródło

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży (Wyd.): Polsko-niemiecka MapoGra – Deutsch-polnische BegehKarte. Methodische Handreichung. Zbiór metod. Warszawa / Poczdam 2020, s. 16–27.